

ДОВІДКА
про стан діяльності служби крові області та комунального підприємства
«Рівненський обласний центр служби крові» Рівненської обласної ради
за 2019 рік

Діяльність служби крові області спрямована на реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я щодо задоволення потреб населення в донорській крові, її компонентах і препаратах.

Станом на 01.01.2020 року структура служби крові області включає в себе комунальне підприємство «Рівненський обласний центр служби крові» Рівненської обласної ради, 4 відділення трансфузіології, що проводять заготівлю крові та її компонентів, 8 відділень, що проводять тільки заготівлю крові та 5 відділень трансфузіології з функцією зберігання трансфузійних середників.

Враховуючи реформування медичної галузі України, першим етапом є перетворення комунальних закладів охорони здоров'я в комунальні некомерційні підприємства.

Згідно рішення обласної ради від 27.07.2018 року «Про реорганізацію комунального закладу «Рівненська обласна станція переливання крові» 02.01.2019 в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань було зареєстровано комунальне підприємство «Рівненський обласний центр служби крові» Рівненської обласної ради, що є правонаступником КЗ «РОСПК».

У Рівненській області 47,2 % донорської крові заготовляється у відділеннях трансфузіології без наявності належних умов заготівлі крові та її компонентів, без необхідного контролю технологічних процесів, що зумовлено зношеністю основних фондів і як наслідок це призводить до низької забезпеченості сучасними технологіями заготівлі крові та її компонентів, їх тестування, зберігання та розподілу.

Основне завдання по реорганізації служби крові області полягає в створенні лікарняних банків крові в закладах охорони здоров'я, що передбачено п.6 Плану заходів щодо реалізації Стратегії розвитку національної системи крові на період до 2022 року, затвердженого розпорядження КМУ від 20 лютого 2019 року №120-р, для чого необхідні кошти в сумі 13 млн. 760 тис. грн. та покращенні якості послуг що надаються КП «РОЦСК» РОР (вимоги п.11 Плану заходів) для чого необхідні кошти в сумі 25 млн. грн. Проте необхідні кошти для цих цілей не були виділені.

Для більш раціонального проведення реорганізації служби крові області було прийнято розпорядження голови ОДА від 06.05.2019 №420.

Для виконання Плану заходів затвердженого даним розпорядженням в січні-березні поточного року були проведені вебінари для відповідальних осіб за надання трансфузіологічної допомоги в лікувальних закладах щодо формування запасів трансфузійних середників.

У КП «РОЦСК» РОР з початку року йде впровадження комп'ютерної програми «Смарт», що об'єднає роботу всіх структурних підрозділів і значно скоротить тривалість виробничих процесів. В подальшому дана програма буде використана для обліку запасу компонентів крові в КП «РОЦСК» РОР та лікувальних закладах області.

Фінансово-економічний стан

Успішне вирішення питання матеріально-технічного забезпечення виробничого процесу залежить від фінансування установи. На 2019 рік установі затверджено кошторис доходів і видатків загального фонду в сумі 13072,5 тис. грн., а використано коштів за цей період 12836,2 тис. грн. - 98,2%.

Покриття річної потреби нашої установи (32000,9 тис. грн.) за рахунок коштів загального фонду здійснене тільки на 40%.

Поряд з плановим бюджетним фінансуванням в КП «РОЦСК» РОР протягом 2019 року були використані кошти спецфонду, які надійшли від реалізації препаратів та компонентів крові .

За цей період було використано 4880,5 тис. грн., а саме:

899.2 тис. грн. - на придбання обладнання;

1 270,1 тис. грн. - на придбання господарських, будівельних матеріалів, канцтоварів, паливно-мастильних матеріалів, обладнання та інвентарю;

51,0 тис. грн. - на оплату донорам за здану кров і плазму;

64,3 тис. грн. - на харчування донорів;

861.2 тис. грн. - придбання виробів медичного призначення ;

961.2 тис. грн. - на оплату послуг;

100,8 тис. грн. - на оплату комунальних послуг та енергоносіїв;

92.2 тис. грн. - інші витрати;

580,5 тис. грн. - оплата податків і зборів.

Виробнича діяльність

Зважаючи на перехідний період в реорганізації служби крові в області, що включає поетапне закриття відділень трансфузіології і створення лікарняних банків крові (наказ УОЗ від 13.09.2019р. №386), на 2019 рік до відділень трансфузіології були доведені планові завдання із зменшенням виробничих показників і зі збільшенням їх для КП «РОЦСК» РОР.

За 2019 рік загальна кількість донорів по області зросла на 960 осіб і складає 121,4% виконання річного плану.

Зростання відбулося за рахунок КП «РОЦСК» РОР - на 650 донорів, відділення трансфузіології КП «Обласна клінічна лікарня» РОР - 417 донорів, відділення трансфузіології КНП «Здолбунівської ЦРЛ» - 63 донора, МСЧ м. Вараш - 52 донора. Низькі показники виконання плану по донорству відмічаються в КНП «Костопільська ЦРЛ» - 87 донорів, КРП «Рокитнівська ЦРЛ» - 85 донорів, КРП «Радивилівська ЦРЛ» - 64 донора.

В 2019 році змінилась структура донорів в КП «РОЦСК», кількість донорів-родичів з 58,4% зменшилась до 47,7%, активні донори складають 3,9%, а решта донорів - добровільні донори, що здають кров регулярно і безоплатно. І саме таке джерело донорської крові є найбільш надійним із найменшим ризиком передачі патогенів через кров. В районах структура донорів представлена донорами-родичами (74,5 від загальної кількості донорів).

КП «РОЦСК», маючи дозвіл на безкоштовний відпуск компонентів та препаратів крові для учасників АТО, по заявці лікувальних закладів для лікування даної категорії постраждалих відпустили 10 % розчину альбуміну 2,7 л,

плазми свіжозамороженої - 18,6 л, еритроцитів - 3,0 л.

У своїй діяльності КП «РОЦСК» застосовує різні методи роботи по залученню населення для участі в донорстві: створення сторінки у соціальній мережі «Facebook» - «Рекрутердонорство» (за 2019 рік було зроблено 360 дописів), висвітлюється інформація про участь у донорському русі в засобах масової інформації та соціальних мережах: Радіотрек, 0362.ua, Фейсбук, Інстаграм, матеріалах Рівненського відділення рекламної агенції «Вуличне радіо», проводяться вечори-зустрічі з донорами. Для виховання підростаючого покоління в нашому центрі проводяться ознайомчі екскурсії для учнів шкіл, студентів коледжів (за 2019 рік - 185 осіб).

У квітні 2019 року в приміщенні ЦНАПу разом із обласним товариством Червоного Хреста був проведений захід по визначенню бажаним групової та резус приналежності з одночасним наданням інформації про безпечність здачі крові та отримання даних для контакту з потенційними донорами. Такі сучасні методи пропаганди донорства є на даний час досить дієвими.

В 2019 році об'єм заготовленої в області крові зріс на 108,2 л і складає 115,7% проти 117,0% минулого року. Середня доза кроводачі по області складає 452 мл (449 мл в 2018 році).

Найкращі показники заготівлі донорської крові у Володимирецькому районі - 332,5л (180,7%), відділенні трансфузіології обласної клінічної лікарні - 1153,7л (150,8%), але всі відділення трансфузіології навіть виконавши свої річні плани не зможуть заготовити обов'язкових 300 л, необхідних для створення і для діяльності відділень трансфузіології, крім КНП « Володимирецька ЦРЛ» та КП «Обласна клінічна лікарня» РОР. Це ще раз підкреслює в правовому аспекті необхідність заміни відділень трансфузіології на лікарняні банки крові.

За звітний період показник переробленої консервованої крові у відділеннях трансфузіології складає 1888,2 л, а в цілому по області перероблено 5081,5 л. Переробку проводять тільки 4 відділення трансфузіології, ті які мають необхідну для переробки матеріально-технічну базу (центрифуги рефрижераторні та морозильні камери). Проте даний перелік обладнання не забезпечує весь комплекс необхідного обладнання для переробки.

За звітний період було заготовлено 2571,2 л. плазми та 2763,0 л. еритроцитів. На карантинізації було закладено 2454,0 л. плазми, її середній вихід складає 46,5 % (по Україні 47,4%).

У лікувальні заклади області було видано еритроцитовмісних компонентів 1349,7 л, що є дещо менше показників аналогічного періоду минулого року. З них 50% складають компоненти придбані за рецептами (ЦМЛ, протипухлинний центр, (ЖЛ). Для зменшення об'єму ,забракованих по терміну, еритроцитовмісних компонентів за наказом управління охорони здоров'я КП «РОЦСК» РОР було надане право відпуску даних компонентів (з терміном придатності більше 20 днів від моменту заготівлі) обласним лікувальним закладам безкоштовно.

Тромбоцити, відновлені з дози крові, та тромбоцити аферезні заготовляються відповідно до заявок лікувальних закладів. У 2019 році було видано 460 доз тромбоцитів, що у 5 раз більше ніж було заявлено в річних потребах.

Для раціонального використання 10% р-ну альбуміну з 254,7 л по наказу

управління охорони здоров'я для лікувальних закладів було безкоштовно видано 100,2 л альбуміну.

Для забезпечення інфекційної безпеки донорської крові, заготовленої в області, в КП «РОЦСК» РОР проводиться її тестування на маркери інфекцій, що передаються через кров. Для чого використовуються методи імуноферментного тестування, імунохемілюмінісцентного дослідження, електрохемілюмінісцентного дослідження. Використання двох вищезазначених методів дозволяє скороти час проведення досліджень та кількість хибно-позитивних аналізів у порівнянні з методом ІФА. В подальшому КП «РОЦСК» РОР планує запровадити методику постановки полімеразної ланцюгової реакції, враховуючи що лабораторії, які проводять верифікаційні дослідження на гепатити В, С відсутні.

Витратний матеріал для методик дослідження є високовартісним, проте для усіх структурних підрозділів служби крові області тестування донорської крові на маркери інфекції що передаються через кров КП «РОЦСК» РОР проводить безкоштовно.

В області були проведені організаційні заходи по наданню донорам статусу «Почесний донор України» (на 01.01.2020 року - 2575 осіб) та «Заслужений донор України» (11 осіб).

До Всесвітнього дня донора (14 червня) було проведено вшанування донорів: урочистості з концертом для донорів і працівників закладів служби крові, нагороджено активістів донорського руху, забезпечення продуктовими пакетами донорів із статусом «Заслужений донор України».

Головний лікар

Ліна МИХАЛЬЧУК